

Wetenschappen • Historische mijlpalen van het zeewetenschappelijk onderzoek

M472 Kortrijk

De *M472 Kortrijk* was tussen 1955 en 1989 actief als binnenwatermijnveger voor de Belgische Zeemacht. Tijdens Project Zee - een multidisciplinair oceanografisch Belgisch onderzoeksprogramma dat tussen 1970 en 1976 plaatsvond - werd de *Kortrijk*, net als verschillende andere marineschepen, ingezet voor bemonsteringscampagnes in de Noordzee.

De *M472 Kortrijk* (Van Ginderen, 1996).

Korte geschiedenis van *M472 Kortrijk*

SCHEEPSWERF	Mercantile Marine Yard – Kruibeke, België
INDIENSTNAME	13 juni 1958
AFMETINGEN	34,5m x 6,70m x 2,10m
WATERVERPLAATSING	190 ton (geladen) 160 ton (standaard)
ROEPLETERS	ORHI
HISTORIEK	13 juni 1958 – 1 augustus 1989: Belgische Marine (<i>M472 Kortrijk</i> - MSI: Binnenwatermijnveger)4 april 1990: verkocht aan de Deense Sleepmaatschappij

De *M472 Kortrijk* werd gebouwd in opdracht van de Belgische Marine op de scheepswerf Mercantile Marine Yard in Kruibeke. De *Kortrijk*, die in juni 1958 in dienst genomen werd, had een houten romp en was oorspronkelijk een riviermijnveger van het type MSI (Minesweeper Inshore),

die als taak had de Schelde mijnenvrij te houden. Het schip werd echter, net als de [M471 Hasselt](#) en de [M478 Herstal](#), ook regelmatig ingezet in de Noordzee en het Kanaal. Het vaartuig was uitgerust met magnetisch, akoestisch en mechanisch mijnveegtuig, geschikt voor vrij ondiepe wateren van 4,5 tot 10 meter. De *M472 Kortrijk* werd later omgebouwd tot een Ready Duty Ship (patrouillevaartuig voor snelle interventies), belast met de bestrijding van zeevervuiling en de controle van vissersvaartuigen. Hiervoor werd de mijnveeguitrusting verwijderd en werden op het achterdek twee kranen bijgebouwd. Het schip bleef actief tot 1 augustus 1989. Op 4 april 1990 werd het vaartuig verkocht aan de Deense Sleepmaatschappij en werd het vervolgens verbrand in Denemarken [1, 2].

Bijdrage aan de wetenschap

Net als andere mijnvegers zoals de [M471 Hasselt](#) en de [M478 Herstal](#), werd de *M472 Kortrijk* van tijd tot tijd ingezet als hydrografisch onderzoeksschip en speelde het schip in de jaren 1970 een rol in het onderzoeksprogramma 'Project Zee'. Eind 1970 werd door de federale overheid een belangrijke impuls gegeven aan het multidisciplinair oceanografisch onderzoek in België door de lancering van dit project,

de [eerste fase van het programmatorisch onderzoek van de Noordzee](#). Tijdens deze onderneming werkten tussen 1971 en 1976 200 onderzoekers uit verschillende disciplines en van 40 universitaire labo's en wetenschappelijke instellingen samen bij het verzamelen van wetenschappelijke data en het ontwikkelen van modelleringstechnieken om de impact van natuurlijke fenomenen en antropogene (door mens veroorzaakte) effecten op het mariene milieu te simuleren [5, 6]. Gedurende dit eerste grootschalige, interdisciplinaire en systematische marien onderzoeksprogramma in België deed de [A962 Mechelen](#) dienst als voornaamste onderzoeksplatform, maar ook andere vaartuigen, zoals de *Kortrijk* (maar o.a. ook de [M471 Hasselt](#), de [M478 Herstal](#), de [A963 Spa](#), de [A958 Zénobe Gramme](#) en de [Paster Pype](#)) werden ingezet voor bemonsteringscampagnes [2, 3, 4].

Zijaanzicht van de M472 Kortrijk (Raphodon/belgian-navy.be).

Hoe verwijzen naar deze fiche?

VLIZ Wetenschappen (2015). *M472 Kortrijk* – Historische mijlpalen van het zeewetenschappelijk onderzoek. *VLIZ Information Sheets*, 161. Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ): Oostende, 3 pp. (versie 13/08/2015)

Bronnen

- [1] **Van Ginderen, L.; Delgoffe, C.** (1996). Fotoboek Belgische zeemacht = Album photographique force navale = Photobook Belgian navy 1946-1996. Vlaamse Maritieme Ruilvereniging: Antwerpen. 192 pp., 34, [details](#)
- [2] Van de Zeemacht tot de Marine (1946-2005), **op:** website De Vrienden van de sectie Marine van het Koninklijk Museum van het Leger en de Krijgsgeschiedenis (http://www.marine-mra-klm.be/vloot_zm_marine_185.htm).
- [3] **Anrys, H.; de Decker de Brandeken, J.-M.; Eygenraam, P.; Liénart, J.-C.; Poskin, E.; Poulet, E.; Vandenstein, P.; Van Schoonbeek, P.; Verleyen, J.** (1992). De zeemacht: van de admiraliteit van Vlaanderen tot de Belgische Zeemacht. Lannoo: Tiel. ISBN 90-209-1876-1. 272 pp., 240, [details](#)

Wetenschappen · Historische mijlpalen van het zeewetenschappelijk onderzoek

- [4] **Lagring, R.; De Cauwer, K.; Devolder, M.; Scory, S.** (2012). Resuscitation of the data collected during the first years of modern oceanography in Belgium. "PMPZ-DBII". Final Report. Belgian Science Policy Office: Brussels. 69 pp., [details](#)

- [5] **Herman, R., Mees, J., Pirlet, H., Verleye, T., Lescauwaet, A.K.** (2013). Marien onderzoek. In: Lescauwaet, A.K., Pirlet, H., Verleye, T., Mees, J., Herman, R. (Eds.), *Compendium voor Kust en Zee 2013: Een geïntegreerd kennisdocument over de socio-economische, ecologische en institutionele aspecten van de kust en zee in Vlaanderen en België*. Oostende, Belgium, p. 12-75., [online raadpleegbaar](#)

- [6] --, 'Phase I – Project Sea (1970-176)', op: Belspo – Welkom bij het Federaal Wetenschapsbeleid, http://www.belspo.be/belspo/NorthSea/phaseI_en.stm

